

BESLUT

2021-12-13 Dnr: 21/03076

SAKEN

Rapport, SVT1, 2021-07-12, kl. 19.30, inslag om protester på Kuba; fråga om opartiskhet, saklighet och beriktigande

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om att tusentals demonstranter hade protesterat mot regeringen på flera platser på Kuba. Samtidigt som nyhetspresentatören påannonserade inslaget visades en skylt med texten ”Stora protester i Kuba: Missnöje med ekonomi och pandemi” och en stillbild på demonstranter med flaggor vid ett monument visades. I inslaget sades bland annat att det var historiska scener som utspelade sig och att folket på Kuba krävde frihet och öppet visade sitt missnöje mot den kubanska regeringen. Under inslaget visades flera bildsekvenser där människor demonstrerade på gatorna. Avslutningsvis i inslaget visades bilder från Sergels torg där det hade hållits en stöddemonstration för de som hade protesterat på Kuba.

ANMÄLAN

Anmälaren anför att det vid påannonseringen av inslaget, som handlade om protester mot den kubanska regeringen, visades en stillbild på motdemonstranter som demonstrerade för den kubanska regeringen. Anmälaren anför att detta var en medveten bildmanipulation av Sveriges Television AB (SVT) och att inslaget därmed blev partiskt.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att programmet överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

När det kom belagda uppgifter om att historiskt sett anmärkningsvärt stora protester mot regimen förekommit över hela Kuba var det en självklar nyhet att rapportera om i SVT:s nyhetsprogram. SVT hade ingen reporter på plats, utan rapporterade från Sverige. Bilderna som användes kom från det internationella nyhetsutbytet som SVT deltar i. Senare under dagen kom uppgifter om att det förekommit mindre manifestationer för regimen, men eftersom de var små gavs det ingen stor uppmärksamhet åt dem i inslaget. Dock omnämndes det i samband med rapporteringen om svenska protester i Stockholm att det också förekommit regimtrogna personer på plats.

Det är ett känt faktum att det nästan varje gång som en regimkritisk demonstration äger rum i en auktoritär stat också inträffar att regimvänner bemöter protesterna. Det betyder inte att dessa mindre motdemonstrationer varje gång har en sådan relevans att de behöver redovisas. En jämförelse är rapporteringen från de stora demonstrationerna mot regimen före valet i Belarus. Där rapporterades det om regimvännernas aktioner när de var många eller våldsamma och på så sätt hade en relevans i sammanhanget, men inte varje gång regimprotesterna nämndes.

Däremot kunde redaktionen i efterhand konstatera att det skett några beklagliga misstag i bildvalet. Den stillbild som användes som vinjettbild var, som anmälaren påpekar, i själva verket en bild på regimvänliga motdemonstranter. Det förekom också i slutet av inslaget från Kuba några bilder på personer som visade upp plakat med regimvänliga slagord. Eftersom bildsättningen på detta sätt delvis blivit felaktig sändes en rättelse i *Rapport* den 20 juli.

INFORMATION

Granskningsnämnden har tagit del av den rättelse som sändes i *Rapport* kl. 19.30 den 20 juli 2021. I rättelsen sades följande.

Och så har vi en rättelse. I *Rapport* den tolfte juli så sände vi ett inslag om demonstrationerna mot regimen i Kuba. Av misstag visades bilder både från regimkritiska demonstrationer och från en demonstration till stöd för den sittande regimen och detta framgick inte i sändningen.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SVT ska beriktiga uppgifter som förekommit i ett tv-program när det är befogat (5 kap. 4 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

SVT har medgett att det av misstag visades bilder både från regeringskritiska demonstrationer och från en demonstration till stöd för den sittande regeringen. Dagen efter det att SVT fick del av anmälan sändes en rättelse där det framgick att bildsättningen var felaktig. Mot den bakgrunden anser nämnden att inslaget inte strider mot kravet på saklighet. Vad anmälaren anført i övrigt innebär inte att inslaget strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Helena Rosén Andersson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av David Claesson.

För granskningsnämnden

Helena Rosén Andersson